

SHRI K.K. SHASTRI GOVERNMENT COMMERCE COLLEGE

Shri K.K. Shastri Educational Campus, Khokhra Road, Maninagar (East)

Ahmedabad-380008

Phone:079-22933660

UGC Recognised 2(f) & 12(B): Affiliated with Gujarat University, Ahmedabad

Email: principal@skksgcc.edu.in & prin-mani-ahm@gujarat.gov.in

Website: www.skksgcc.edu.in

NO.SKKSGCC/ASSIGNMENT/2024-25/165

DATE:08/03/2025

Assignment Notice : 2024-25 B.COM SEM : 6

Instructions:

1. It is compulsory to submit assignment of all the subjects for Internal Evaluation.
2. This information should be mentioned in the front page of your assignment;
  - Full Name (Surname, Name, Father's Name)
  - Roll Number
  - Class & Division
  - Semester
  - Subject
  - College name
  - Submitted to (Sign & Date)
  - Submitted by (Sign & Date)
3. Student should be sign at the top portion of each page of the assignment.
4. Deadline for Assignment submission will declare afterwards.

(Dr. Yogesh Yadav)

Principal

Shri K.K. Shastri Government Commerce College
Maninagar(E), Ahmedabad

T.Y. B.COM SEMESTER - 6
SUBJECT: CE303A- Management Accounting- II
ASSIGNMENT (FEBRUARY - 2025)
(English Medium)

Q.1 The standard mix of a product is as follows:

Material	Kgs.	Price per kg. / Rs.
A	50	8
B	30	8
C	20	10

The standard loss in production is 10% of input. There is no scrap value. Actual production of the product was 8,100 Kgs.

Actual Consumption of material and cost were as follows:

Material	Kgs.	Price per kg. / Rs.
A	4,800	9
B	3,000	7
C	2,200	9

You are required to calculate Materials Variances.

Q.2 Standard labour hours and rate of production of Article P is given below:

Labour	Hours per unit	Rate per hour Rs.
Skilled	8	5.00
Unskilled	6	4.00
Semi-skilled	4	3.00

Actual production 10,000 Units.

Labour	Total (Hours)	Rate per hour Rs.
Skilled	90,000	4.00
Unskilled	51,000	5.00
Semi-skilled	30,000	2.50

Calculate the following variances:

- (1) Labour Cost Variance
- (2) Labour Rate Variance
- (3) Labour Efficiency Variance
- (4) Labour Mix Variance.

Q.3 What is Standard Costing? Explain its Benefits and Limitations.

Q.4 The details of overheads of Sagar Ltd. for a month are as follows:

Particulars	Budgeted	Actual
Output (in units)	20,000	22,000
Operating Hours	20,000	22,500
Fixed Overheads (Rs.)	80,000	90,000
Working days	25	26

Calculate Fixed Overheads Variances.

Q.5 Find out the following Sales Variances from the given data:

- (1) Sales Value Variance

- (2) Sales Price Variance
- (3) Sales Volume Variance
- (4) Sales Mix Variance
- (5) Sales Sub-Volume Variance

Product	Standard		Actual	
	Quantity (Units)	Price Rs.	Quantity (Units)	Price Rs.
A	800	3	750	3.50
B	200	5	450	4.00

- Q.6** Kadam Ltd. wants to purchase one of the two alternative machines, each costing Rs.10,00,000. Estimated life of each machine is 5 years. There is no scrap value. Expected rate of return is 10%. Expected earning after depreciation and taxes are as follows:

Year	Machine X Rs.	Machine Y Rs.
1	1,20,000	80,000
2	1,40,000	1,60,000
3	80,000	2,80,000
4	5,20,000	6,00,000
5	4,20,000	1,60,000

Advise the company regarding the selection of the machine as per following methods:

- (1) Pay Back Period
- (2) Net Present Value

Present value of Rs. 1 at 10% discount rate is as follows:

Year	1	2	3	4	5
Present Value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

- Q.7** M. Limited wants to purchase a machine for which two mutually exclusive alternatives are available: Machine X and Machine Y. The details are given below:

Particulars	Machine X (Rs.)	Machine Y (Rs.)
Initial Investment	15,00,000	20,00,000
Expected Life	5 years	5 years
Profit after Depreciation and tax:		
Year 1	1,50,000	4,00,000
Year 2	3,00,000	6,00,000
Year 3	4,50,000	3,00,000
Year 4	5,00,000	7,00,000
Year 5	6,00,000	2,00,000

Company's cost of capital is 10%.

Calculate:

- (1) Net present value
- (2) Profitability Index and suggest which machine should be purchased.

Present value of Rs. 1 at 10% discount rate is as follows:

Year	1	2	3	4	5
Present Value	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Q.8 One Company gives the following information.

Selling price per unit   Rs. 8
Variable cost per unit   Rs. 5
Fixed cost   Rs. 60,000
Sales at present   30,000 units

Calculate the following:

- (1) Profit-Volume Ratio
- (2) Break-even point in units
- (3) Margin of safety in units
- (4) Necessary sales to get profit of Rs. 2 per unit.

Q.9 Following is the details of S. Company Ltd.

Sales (Rs. 18 Per Unit)	20,000 Units
Profit-Volume Ratio	33.33%
Margin of Safety	45%

Find out:

- (1) Break-even point (in units)
- (2) Profit
- (3) Fixed expenses
- (4) New break- even point if fixed expenses increase by 10% (in units).
- (5) New break-even point if sales units increase by 25% (in units).

Q.10 Explain:

- (1) Relevant Cost
- (2) Opportunity Cost
- (3) Step Cost
- (4) Key factor
- (5) Sunk Cost
- (6) Break Even Point (BEP)

B.Com Sem – 6 (CBCS)

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024 - 25

ભારતીય અર્થતંત્ર – 1 - Indian Economy – 2 (Core – 106)

=====

⇒ એકમ : 1 - આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અને લેણદેણની તુલા :

⇒ **Unit : 1 - International Trade & Balance of Payment**

1) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારના કદમાં (પ્રમાણ) આવેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the SIZE of foreign trade during the Planning period of India.**

2) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારના સ્વરૂપમાં આવેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the NATURE of foreign trade of India during the Planning period.**

3) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારની દિશામાં આવેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the DIRECTION of foreign trade of India.**

4) ભારતની 2023 - 2028 ની વિદેશ વેપારનીતિની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the (New) 2023 – 2028 foreign trade (EXIM) Policy of India.**

=====

➤ એકમ : 2 – નાણાકીય નીતિ

➤ **Unit : 2 - Monetary Policy**

5) **RBI** ના અભિગમ મુજબ **M1 – M2 – M3 – M4** - નો ખ્યાલ સમજાવો.

• **Explain the RBI'S Approach of M1 – M2 – M3 and M4.**

6) **RBI** ની નાણાકીય નીતિના હેતુઓ સમજાવી **RBI** ની નાણાકીય નીતિના સાધનોની ચર્ચા કરો.

• **Explain the Objectives of Monetary Policy of RBI and Discuss its tools of Monetary Policy of RBI**

7) ભારતમાં રાષ્ટ્રીયકૃત / જાહેરક્ષેત્રની બેન્કોની કામગીરી અને તેના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.

• **Discuss the Working and Problems of Nationalized Banks in India.**

=====

❖ એકમ : 3 રાજકોષીય નીતિ

❖ **Unit : 3 - Fiscal Policy**

8) રાજકોષીય નીતિના વિવિધ સાધનો સમજાવો.

✓ **Discuss the Different tools of Fiscal Policy.**

9) જાહેર ખર્ચનો અર્થ આપી તેના ઉદ્દેશો / હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવો.

• **Give the meaning of Public expenditure and Explain its Objectives (Purpose) and Importance.**

10) ખાધ પુરવણીનો અર્થ – જરૂરીયાત અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

✓ **What is Deficit Financing ? Discuss its Necessary and Types.**

=====

➤ એકમ : 4 – સમવાય નાણાંતંત્ર

➤ **Unit : 4 - Federal Finance**

11) સમવાય નાણાંતંત્રનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે કાર્યા અને નાણાકીય સાધનોની વહેંચણી વ્યવસ્થા સમજાવો.

- **Explain the concept of Federal Finance and Discuss its Functions and allocation of Distribution between Centre and States in India.**

12) 15મા નાણાંપંચ વિષે નોંધ લખો.

- **Write a note Fifteenth Finance Commission.**

=====

Shri K. K. Shastri Government Commerce College.

Maninagar, Ahmedabad.

Subject : Auditing-2 Class – T.Y.Bcom (Sem-6)

Assignment – Year - 2025

Instruction : ALL QUESTIONS ARE COMPULSORY.

Q.1 You are appointed as an auditor of a newly incorporated public limited company. State the preliminary information you would require before commencing the audit.

પ્ર.૧ જાહેર કમ્પનીના ઓડીટર તરીકે તમારી નિમણૂક કરવામા આવી છે. ઓડીટ શરૂ કરતા અગાઉ તમારે કેવી પૂર્વ માહિતીની જરૂર પડશે તે જણાવો.

Q.2 Discuss the provision of the Companies Act and auditor's duties in respect of distribution of dividend.

પ્ર.૨ ડિવિડન્ડ વહેંચણી અંગે કમ્પનીધારાની જોગવાઈઓ અંગે ઓડીટરની ફરજોની ચર્ચા કરો.

Q.3 Difference between Clean Report and Qualified Report.

પ્ર.૩ ચોખ્ખો અહેવાલ અને ખામીવાળો અહેવાલ વચ્ચે તફાવત સમજાવો.

Q.4 Difference between Audit Report and Audit Certificate.

પ્ર.૪ ઓડીટ અહેવાલ અને ઓડીટ પ્રમાણપત્ર વચ્ચે તફાવત સમજાવો.

Q.5 Write a Note on: Basic Elements of the Auditor's Report.

પ્ર.૫ નોંધ લખો : સારા ઓડીટ અહેવાલના લક્ષણો કે તત્વો સમજાવો.

Q.6 From the following information of Meghdoot Industries, ascertain divisible profit for the year 2011.

Year	Profit or Loss before Depreciation	Depreciation Provided	Depreciation as per Companies Act	Profit or Loss after Depreciation
2009	-21000	-2100	-7000	-28000
2010	-3500	-3500	-10500	-14000
2011	+42000	-4200	-14000	+28000

પ્ર.૬ નીચેની માહિતી ઉપરથી મેઘદૂત ઈન્ડસ્ટ્રીઝના ૨૦૧૧ ના વર્ષનો વહેંચણીપાત્ર નક્કો શોધો.

વર્ષ	ઘસારા પહેલાનો નફો કે નુકસાન	ઘસારાની જોગવાઈ	કમ્પનીધારા મુજબ ઘસારો	ઘસારા પછીનો નફો-નુકસાન
૨૦૦૯	-૨૧,૦૦૦	-૨૧૦૦	-૭૦૦૦	-૨૮,૦૦૦
૨૦૧૦	-૩૫૦૦	-૩૫૦૦	-૧૦,૫૦૦	-૧૪,૦૦૦
૨૦૧૧	+૪૨,૦૦૦	-૪૨૦૦	-૧૪,૦૦૦	+૨૮,૦૦૦

Q.7 From the following information of Ramleela Company, ascertain divisible profit for the year 2013-14

Year	Profit or Loss before Depreciation	Depreciation as per Companies Act	Unabsorbed Depreciation
2011-12	-90,000	30,000	7500
2012-13	+30,000	45,000	12,000
2013-14	+3,15,000	75,000	-----

પ્ર.૭ નીચેની માહિતી ઉપરથી રામલીલા કમ્પનીના ૨૦૧૩-૧૪ ના વર્ષનો વહેંચણીપાત્ર નફો શોધો.

વર્ષ	ઘસારા પહેલાનો નફો કે નુકસાન	કમ્પનીધારા મુજબ ઘસારો	અસમાવિષ્ટ ઘસારો
૨૦૧૧-૧૨	-૮૦,૦૦૦	૩૦,૦૦૦	૭૫૦૦
૨૦૧૨-૧૩	+૩૦,૦૦૦	૪૫,૦૦૦	૧૨,૦૦૦
૨૦૧૩-૧૪	+૩,૧૫,૦૦૦	૭૫,૦૦૦	-----

Q. 8 Distinguish between Auditing and Investigation.

પ્ર.૮ ઓડીટીંગ અને અન્વેષણ વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

Q.9 Prepare an Audit Programme of:

1. Any Commerce College / Educational Institutions

પ્ર.૯ ઓડીટ પ્રોગ્રામ / કાર્યક્રમ તૈયાર કરો:

- ૧) કોઈ પણ કોમર્સ કોલેજ / શૈક્ષણિક સંસ્થા

Q.10 What do you mean by Investigation? What are the points to be considered at the time of investigation?

પ્ર. ૧૦ અન્વેષણ એટલે શું? અન્વેષણ કરતી વખતે તમે કેવા મુદ્દાઓ ધ્યાનમાં લેશો?

Q. 11 Write the investigation procedure on behalf of an intending purchaser of a business?

પ્ર. ૧૧ ધંધો ખરીદવા માંગનાર વતી અન્વેષણ કરો.

Q. 12 Which points to be considered while preparing Audit Programme?

પ્ર.૧૨ ઓડીટ કાર્યક્રમ કરતી વખતે કઈ બાબતો ધ્યાનમાં રાખવી.

SHRI K K SHASTRI GOVERNMENT COMMERCE COLLEGE

ASSIGNMENT B.COM. SEM-6

Year 2024-25

Subject: Statistics -VI

English Medium: -

Unit I Testing of Hypothesis

Que.1 Explain Terms: Statistic and Parameter, Type-I error and Type-II error, Level of significance, Critical Region, Power of Test

Que.2 A random sample of 900 members is found to have a mean of 4.45 cms. Can it be reasonably regarded as a sample from a large population whose mean is 5 cms and variance 4 cms? (Ztab=1.96)

Que.3 The mean of a random sample of 1000 units is 17.6 and the mean of another random sample of 800 units is 18. Can it be concluded that both the samples come from the same population with standard deviation 2.6

Que.4 A coin was tossed 400 times and head was obtained for 160 times. Can the coin be regarded as biased? (Ztab=1.96)

Que.5 The mean I. Q. of a sample of 1600 children was 99. Is it likely that this was a random sample from a population with mean I.Q. 100 and S.D. is 15?

Unit 2 Decision Theory

Que. 6 Explain elements(Act, Event, Pay off Matrix) of Decision Theory.

Que.7 Write notes on: Maxi-Min Principle, Laplace Principle

Que. 8 Determine best act for the following pay-off matrix by applying

(i)Max-min principle (ii) Maxi-max principle (iii) Hurwitz's principle($\alpha =0.4$)

(iv) Laplace principle

Event	Act			
	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄
S ₁	10	6	3	-2
S ₂	5	-2	4	8
S ₃	-3	7	-1	6

Que.9 The cost price of a commodity is Rs. 7 per unit and its selling price is Rs. 10. The commodity can be returned at Rs. 5 if it remain unsold during a day. The probability distribution of its demand is as follow. How many units of the commodity should be kept daily?

Demand of the commodity (units)	0	1	2	3	4
Probability	0.15	0.20	0.25	0.35	0.05

Que.10 The cost price of a thing is Rs. 2 per unit and its selling price is Rs. 4. The unsold things during a week become worthless. From past experience the weekly demand of the thing is as follow.

Demand per week	20	25	40	60
Number of week	5	15	25	5

Unit-3 Theory of Games

Que.11 Define terms: Game , Payoff matrix, pure and mixed strategy. Saddle point

Que.12 Explain : Minimax and Maximin principle used in the theory of games.

Que. 13 Solve following game problem.

$$\begin{array}{c}
 \text{Player B} \\
 \text{Player A} \begin{bmatrix} 15 & 2 & 3 \\ 6 & 5 & 7 \\ -7 & 4 & 0 \end{bmatrix}
 \end{array}$$

Que. 14 Solve the following game problem

$$\begin{array}{c}
 \text{Player B} \\
 \text{Player A} \begin{bmatrix} 6 & 8 & -16 & 10 \\ 0 & 3 & -4 & 4 \\ 18 & 4 & 10 & 4 \end{bmatrix}
 \end{array}$$

Que.15 Solve the following game

$$\begin{bmatrix} 28 & 0 \\ 2 & 12 \end{bmatrix}$$

Unit-4 Matrix Algebra

Que.16 Give difference between Matrix and Determinant

Que. 17 Explain following matrix : Identity matrix, Diagonal matrix, Symmetric matrix

Que. 18 prove that

$$A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix} \text{ satisfies the equation } A^2 - 4A - I = O \text{ where } I \text{ identity matrix and } O \text{ is}$$

Null matrix.

Que. 19 Solve the equation using inverse matrix

$$2x + 3y - z = 5$$

$$3x + 2y + z = 10$$

$$x - 5y + 3z = 0$$

Que.20 If $A = \begin{bmatrix} 10 & a & 3 \\ 2 & 7 & c \\ b & 4 & 5 \end{bmatrix}$ is a symmetric matrix, find a, b and c. Also find a matrix B such that $A + 2B = I$, where I is a unit matrix.

Que.21: If $A = \begin{bmatrix} 6 & 3 \\ -3 & 9 \\ 12 & -6 \end{bmatrix}$, Find the matrix B such that $2A^T + 3B = O$

Where O is a null matrix .

SHRI K K SHASTRI GOVERNMENT COMMERCE COLLEGE

ASSIGNMENT B.COM. SEM-6

Year 2024-25

Subject: Statistics -VI

ગુજરાતી માધ્યમ :

યુનિટ 1 : પરિકલ્પના પરિક્ષણ

પ્રશ્ન 1: પદો સમજાવો: પ્રાયલ અને આગણક, પ્રથમ પ્રકારની ભૂલ અને બીજા પ્રકારની ભૂલ, સાર્થકતાની કક્ષા, કટોકટીનો પ્રદેશ, પરીક્ષણનું સામર્થ્ય

પ્રશ્ન 2 : 900 એકમોના એક સરળ યાદિચ્છિક નીદર્શમાં મધ્યક 4.45સે.મી મળે છે.એમ કહેવું વાજબી ગણાય કે આ નિદર્શ એવી સમષ્ટિમાંથી લીધેલો છેકે જે સમષ્ટિ મધ્યક 5 સે.મી અને વિચરણ 4 સે.મી મળે છે? (Ztab=1.96)

પ્રશ્ન 3: 1000 એકમોવાળા એક નિદર્શનો મધ્યક 17.6 છે જ્યારે 800 એકમોવાળા બીજા નિદર્શનો મધ્યક 18 છે. તો એમ તારણ કાઢી શકાય કે બંને નિદર્શો એક જ સમષ્ટિમાંથી લેવામાં આવ્યાં છે કે જેનું પ્રમાણિત વિચલન 2.6 છે.

પ્રશ્ન 4 : એક સિક્કાને 400 વખત ઉછાળતા 160 વખત છાપ મળે છે. સિક્કો દોષરહિત છે કે કેમ તપાસો. (Ztab=1.96)

પ્રશ્ન 5 : 1600 બાળકોના એક નિદર્શમાં સરેરાશ બુદ્ધિમત્તાનો આંક 99 જણાયો.આ ઉપરથી એમ કહી શકાય કે આ નિદર્શ સરેરાશ બુદ્ધિમત્તાનો આંક 100 અને પ્ર.વિ. 15 હોય તેવી સમષ્ટિમાંથી યાદિચ્છિક રીતે લીધેલો છે?

યુનિટ 2 : નિર્ણયનો સિધ્ધાંત

પ્રશ્ન 6 : નિર્ણયના સિધ્ધાંતના ઘટકો (વ્યૂહ, ઘટના, વળતરશ્રેણિક) વિશે સમજાવો.

પ્રશ્ન 7 : ટુકનોધ લખો: ગુરુ-લઘુ સિધ્ધાંત, લાપ્લાસનો સિધ્ધાંત

પ્રશ્ન 8 : નીચેના વળતર શ્રેણિક માટે (i) ગુરુ-લઘુ સિધ્ધાંત (ii) ગુરુ-ગુરુ સિધ્ધાંત (iii) હોવિંચનો સિધ્ધાંત જ્યાં ($\alpha = 0.4$) (iv) લાપ્લાસ ના સિધ્ધાંત પ્રમાણે શ્રેષ્ઠ વ્યૂહ નક્કી કરો.

ઘટના	વ્યૂહ			
	A ₁	A ₂	A ₃	A ₄
S ₁	10	6	3	-2
S ₂	5	-2	4	8
S ₃	-3	7	-1	6

પ્રશ્ન 9 : એક વસ્તુની પડતર કિંમત રૂ. 7 છે અને તેની વેચાણકિંમત રૂ. 10 છે. જો તે વસ્તુ ન વેચાય તો દિવસના અંતે તે રૂ. 5માં પરત આપવામાં આવે છે. દરરોજની માગની સંભાવનાનું વિતરણ નીચે પ્રમાણે છે તો દરરોજ કેટલી વસ્તુઓ રાખવી જોઈએ?

વસ્તુની માંગ	0	1	2	3	4
સંભાવના	0.15	0.20	0.25	0.35	0.05

પ્રશ્ન 10. એક વસ્તુનું ઉત્પાદન ખર્ચ રૂ. 2 છે અને તેની એકમદીઠ વેચાણકિંમત રૂ. 4 છે. જો તે વસ્તુ અઠવાડિયા દરમિયાન ન વેચાય તો તે નકામી થઈ જાય છે. તેના અઠવાડિયાના વેચાણ ના ભૂતકાળના આકાશ નીચે મુજબ છે.

અઠવાડિયાની માંગ	20	25	40	60
અઠવાડિયાની સંખ્યા	5	15	25	5

યુનિટ 3 : રમતનો સિધ્ધાંત

પ્રશ્ન 11. પદો સમજાવો : રમત , વળતર શ્રેણિક, સ્પષ્ટ અને મિશ્ર વ્યૂહ, પલાયન બિંદુ

પ્રશ્ન 12 રમતના સિધ્ધાંત માં ગુરુ-લઘુ અને લઘુ-ગુરુ સિધ્ધાંત સમજાવો.

પ્રશ્ન 13 નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો.

$$\begin{array}{c}
 \text{Player B} \\
 \text{Player A} \begin{bmatrix} 15 & 2 & 3 \\ 6 & 5 & 7 \\ -7 & 4 & 0 \end{bmatrix}
 \end{array}$$

પ્રશ્ન 14 નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો.

Player B

$$Player A \begin{bmatrix} 6 & 8 & -16 & 10 \\ 0 & 3 & -4 & 4 \\ 18 & 4 & 10 & 4 \end{bmatrix}$$

પ્રશ્ન 15. નીચેની રમતનો ઉકેલ મેળવો.

$$\begin{bmatrix} 28 & 0 \\ 2 & 12 \end{bmatrix}$$

યુનિટ 4 : શ્રેણિકનું બીજગણિત

પ્રશ્ન 16. શ્રેણિક અને નિશ્ચાયકનો તફાવત જણાવો.

પ્રશ્ન 17. નીચેના શ્રેણિકની વ્યાખ્યા આપો

એકમ શ્રેણિક , વિકર્ણ શ્રેણિક , સંમિત શ્રેણિક

પ્રશ્ન 18. સાબિત કરો કે $A = \begin{bmatrix} 1 & 2 & 2 \\ 2 & 1 & 2 \\ 2 & 2 & 1 \end{bmatrix}$, સમીકરણ $A^2 - 4A - I = O$ નું સમાધાન કરે છે જ્યાં I

એકમ શ્રેણિક અને O શૂન્ય શ્રેણિક છે.

પ્રશ્ન 19. વ્યસ્ત શ્રેણિકની મદદથી નીચેના સમીકરણો ઉકેલો.

$$2x + 3y - z = 5$$

$$3x + 2y + z = 10$$

$$x - 5y + 3z = 0$$

પ્રશ્ન.20 જો $A = \begin{bmatrix} 10 & a & 3 \\ 2 & 7 & c \\ b & 4 & 5 \end{bmatrix}$ સંમિત શ્રેણિક હોય તો , a, b અને c શોધો. ઉપરાંત B શ્રેણિક એવો

શોધો કે જેથી $A + 2B = I$, જ્યાં I એ એકમ શ્રેણિક છે.

પ્રશ્ન 21: જો $A = \begin{bmatrix} 6 & 3 \\ -3 & 9 \\ 12 & -6 \end{bmatrix}$. તો શ્રેણિક B એવો શોધો કે જેથી $2A^T + 3B = O$,

જ્યાં O એ શૂન્ય શ્રેણિક છે.

ASSIGNMENT

B.COM SEM-6

- (1) Difference between of Indemnity contract and guarantee contract.
- (2) Write Rights and duties of bailee.
- (3) Difference between of private and public company.
- (4) Director position as per legal situation.
- (5) Write define of consumer and its rights.
- (6) State and district dispute consumer protection council.
- (7) Difference between of promissory note and bill of exchange.
- (8) Write negotiable instrument define and its elements.

SEMESTER-VI
(Fundamentals of Financial Management)
(નાણાકીય સંચાલનના મૂળતત્વો)

Q-1) What do you mean by Financial Management? Discuss the scope of Financial Management.

નાણાકીય સંચાલન એટલે શું? નાણાકીય સંચાલનનું કાર્યક્ષેત્રની ચર્ચા કરો.

Q-2) Explain Profit Maximization and Wealth Maximization as goals of Financial Management.

નાણાકીય સંચાલનના હેતુઓ તરીકે આવકનું મહત્તમીકરણ અને સંપત્તિનું મહત્તમીકરણ સમજાવો.

Q-3) Discuss the role of Finance Manager.

નાણા મેનેજરની ભૂમિકાઓ જણાવો.

Q-4) Briefly discuss the various concepts of Cost of Capital.

મૂડીની પડતરના વિવિધ ખ્યાલોની ચર્ચા કરો.

Q-5) What do you mean by Cost of Capital? Discuss its importance.

મૂડી પડતર એટલે શું? તેનું મહત્વ સમજાવો.

Q-6) Write a note on:

- 1) Pay Back Period Method
- 2) Annual/Average Rate of Return Method

ટૂંક નોંધ લખો:

- 1) પરત આપ પદ્ધતિ
- 2) સરેરાશ વળતરના દરની પદ્ધતિ

Q-7) Explain the meaning, effects, and remedies of over capitalization.

અતિમૂડીકરણનો અર્થ, અસરો, અને ઉપાયો સમજાવો.

Q-2) Discuss the concept of Operating Leverage, Financial Leverage, and Combined Leverage.

કાર્યકારી લિવેરેજ, નાણાકીય લિવેરેજ, અને સંયુક્ત લિવેરેજનો ખ્યાલ સમજાવો.

Q-3) Discuss the types of working capital.

કાર્યશીલ મૂડીના પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

Q-4) Explain the disadvantages of inadequate working capital.
अपूरती कार्थशील मूडीना गेरशायदा समजावो.

*****

B.Com Sem – 6 (CBCS)

શૈક્ષણિક વર્ષ : 2024 - 25

ભારતીય અર્થતંત્ર – 1 - Indian Economy – 2 (Core – 106)

=====

⇒ એકમ : 1 - આંતરરાષ્ટ્રીય વેપાર અને લેણદેણની તુલા :

⇒ **Unit : 1 - International Trade & Balance of Payment**

1) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારના કદમાં (પ્રમાણ) આવેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the SIZE of foreign trade during the Planning period of India.**

2) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારના સ્વરૂપમાં આવેલા પરિવર્તનોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the NATURE of foreign trade of India during the Planning period.**

3) ભારતમાં આયોજન દરમિયાન વિદેશ વેપારની દિશામાં આવેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the changes Occurred in the DIRECTION of foreign trade of India.**

4) ભારતની 2023 - 2028 ની વિદેશ વેપારનીતિની ચર્ચા કરો.

⇒ **Discuss the (New) 2023 – 2028 foreign trade (EXIM) Policy of India.**

=====

➤ એકમ : 2 – નાણાકીય નીતિ

➤ **Unit : 2 - Monetary Policy**

5) **RBI** ના અભિગમ મુજબ **M1 – M2 – M3 – M4** - નો ખ્યાલ સમજાવો.

• **Explain the RBI'S Approach of M1 – M2 – M3 and M4.**

6) **RBI** ની નાણાકીય નીતિના હેતુઓ સમજાવી **RBI** ની નાણાકીય નીતિના સાધનોની ચર્ચા કરો.

• **Explain the Objectives of Monetary Policy of RBI and Discuss its tools of Monetary Policy of RBI**

7) ભારતમાં રાષ્ટ્રીયકૃત / જાહેરક્ષેત્રની બેન્કોની કામગીરી અને તેના પ્રશ્નોની ચર્ચા કરો.

• **Discuss the Working and Problems of Nationalized Banks in India.**

=====

❖ એકમ : 3 રાજકોષીય નીતિ

❖ **Unit : 3 - Fiscal Policy**

8) રાજકોષીય નીતિના વિવિધ સાધનો સમજાવો.

✓ **Discuss the Different tools of Fiscal Policy.**

9) જાહેર ખર્ચનો અર્થ આપી તેના ઉદ્દેશો / હેતુઓ અને મહત્વ સમજાવો.

• **Give the meaning of Public expenditure and Explain its Objectives (Purpose) and Importance.**

10) ખાધ પુરવણીનો અર્થ – જરૂરીયાત અને પ્રકારોની ચર્ચા કરો.

✓ **What is Deficit Financing ? Discuss its Necessary and Types.**

=====

➤ એકમ : 4 – સમવાય નાણાંતંત્ર

➤ **Unit : 4 - Federal Finance**

11) સમવાય નાણાંતંત્રનો ખ્યાલ સમજાવી ભારતમાં કેન્દ્ર અને રાજ્યો વચ્ચે કાર્યા અને નાણાકીય સાધનોની વહેંચણી વ્યવસ્થા સમજાવો.

- **Explain the concept of Federal Finance and Discuss its Functions and allocation of Distribution between Centre and States in India.**

12) 15મા નાણાંપંચ વિષે નોંધ લખો.

- **Write a note Fifteenth Finance Commission.**

=====

T.Y. B.COM SEMESTER - 6
SUBJECT: CE303A- Management Accounting- II
ASSIGNMENT (FEBRUARY - 2025)
(Gujarati Medium)

Q.1 એક વસ્તુના ઉત્પાદન માટેનું પ્રમાણ મિશ્રણ નીચે મુજબ છે.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોદીઠ કિંમત રૂ.
A	50	8
B	30	8
C	20	10

સામાન્ય બગાડનું પ્રમાણ દાખલ કરેલ એકમોના 10 % જેટલું છે. તેની કોઈ ભંગાર કિંમત ઉપજતી નથી. ખરેખર ઉત્પાદન 8,100 કિલોનું થયું.

ખરેખર માલસામાનની વપરાશ અને પડતર નીચે મુજબ હતી.

માલસામાન	કિલોગ્રામ	કિલોદીઠ કિંમત રૂ.
A	4,800	9
B	3,000	7
C	2,200	9

ઉપરોક્ત માહિતી પરથી માલસામાનના વિચલનો ગણો:

Q.2 પ્રમાણિત કામદાર કલાકો અને વસ્તુ $\square$ ના એક એકમના ઉત્પાદનના દર નીચે આપેલા છે:

કામદારો	એકમદીઠ કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.
કુશળ	8	5.00
બિનકુશળ	6	4.00
અર્ધકુશળ	4	3.00

ખરેખર વિગતો: ઉત્પાદન 10,000 એકમો

કામદારો	કલાકો	કલાકદીઠ દર રૂ.
કુશળ	90,000	4.00
બિનકુશળ	51,000	5.00
અર્ધકુશળ	30,000	2.50

નીચેના વિચલનોની ગણતરી કરો:

- 1) મજૂરી ખર્ચ વિચલન
- 2) મજૂરી દર વિચલન
- 3) મજૂર કાર્યક્ષમતા વિચલન
- 4) મજૂર મિશ્રણ વિચલન

Q.3 પ્રમાણ પડતર પદ્ધતિ એટલે શું? તેના ફાયદા અને મર્યાદાઓ સમજાવો.

Q.4 સાગર લિ. ની એક માસની પરોક્ષ ખર્ચની માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	બજેટ	ખરેખર
ઉત્પાદન (એકમોમાં)	20,000	22,000
કામકાજના કલાકો	20,000	22,500
સ્થિર શિરોપરી ખર્ચા (રૂ.)	80,000	90,000
કામકાજના દિવસો	25	26

ઉપરની માહિતી પરથી સ્થિર પરોક્ષ ખર્ચના વિચલનો ગણો.

Q.5 નીચે આપેલી વિગતો પરથી વેચાણને લગતા નીચેનાં વિચલનો શોધો:

- 1) વેચાણ મૂલ્ય વિચલન
- 2) વેચાણ કિંમત વિચલન
- 3) વેચાણ જથ્થા વિચલન
- 4) વેચાણ મિશ્રણ વિચલન
- 5) વેચાણ પેટા-જથ્થા વિચલન

વસ્તુ	પ્રમાણ		ખરેખર	
	જથ્થો (એકમો)	કિંમત રૂ.	જથ્થો (એકમો)	કિંમત રૂ.
A	800	3	750	3.50
B	200	5	450	4.00

Q.6 કદમ લિ. બે યંત્રો પૈકી એક યંત્ર ખરીદવા માંગે છે, જે દરેકની પડતર કિંમત રૂ. 10,00,000 છે. દરેક યંત્રનું આયુષ્ય 5 વર્ષ છે. કોઈ ભંગાર કિંમત નથી. અપેક્ષિત વળતરનો દર 10% છે. ધસારો અને કરવેરા બાદની અંદાજી કમાણી નીચે મુજબ છે.

વર્ષ	યંત્ર - ક્ષ રૂ.	યંત્ર - ય રૂ.
1	1,20,000	80,000
2	1,40,000	1,60,000
3	80,000	2,80,000
4	5,20,000	6,00,000
5	4,20,000	1,60,000

નીચેની પદ્ધતિઓ મુજબ યંત્રની પસંદગી અંગે કંપનીને સલાહ આપો :

- (1) પરત આપ સમય
- (2) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય

10% ના વટાવ દરે રૂ. 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે:

વર્ષ:	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય:	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Q.7 M. Ltd. એક યંત્ર ખરીદવા ઈચ્છે છે. આ અંગે તેની સમક્ષ બે વિકલ્પો છે. યંત્ર X અને યંત્ર Y ની અંદાજીત માહિતી નીચે મુજબ છે.

વિગત	યંત્ર X રૂ.	યંત્ર Y રૂ.
શરૂઆતનું રોકાણ	15,00,000	20,00,000
અપેક્ષિત આયુષ્ય	5 વર્ષ	5 વર્ષ
ઘસારો અને કરવેરા બાદ કચા પછીનો નફો:		
વર્ષ 1	1,50,000	4,00,000
વર્ષ 2	3,00,000	6,00,000
વર્ષ 3	4,50,000	3,00,000
વર્ષ 4	5,00,000	7,00,000
વર્ષ 5	6,00,000	2,00,000

કંપનીની મૂડી પડતર ૧૦ % છે :

- (1) ચોખ્ખું વર્તમાન મૂલ્ય
- (2) નફાકારકતાના આંકની ગણતરી કરો અને કયું યંત્ર ખરીદવું જોઈએ તે અંગે સલાહ આપો.

10% ના વટાવના દરે રૂ. 1 નું વર્તમાન મૂલ્ય નીચે મુજબ છે:

વર્ષ:	1	2	3	4	5
વર્તમાન મૂલ્ય:	0.909	0.826	0.751	0.683	0.621

Q.8 એક કંપનીની માહિતી નીચે મુજબ છે :

એકમદીઠ વેચાણ કિંમત	રૂ. 8
એકમદીઠ ચલિત ખર્ચ	રૂ. 5
સ્થિર ખર્ચા	રૂ. 60,000
ફાલનું વેચાણ	30,000 એકમો

નીચેની ગણતરી કરો.

- (1) નફા- જથ્થાનો ગુણોત્તર
- (2) સમતૂટ બિંદુ એકમોમાં
- (3) સલામતીનો ગાળો એકમોમાં
- (4) એકમદીઠ રૂ. 2 નો નફો મેળવવા માટે જરૂરી વેચાણ

Q.9 S. કંપની લિમિટેડની માહિતી નીચે મુજબ છે:

વેચાણ (એકમદીઠ રૂ. 18)	20,000 એકમો
નફા-જથ્થાનો ગુણોત્તર	33.33 %
સલામતીનો ગાળો	45%

નીચે મુજબ શોધો.

(1) સમતૂટ બિંદુ (એકમોમાં)

(2) નફો

(3) સ્થિર ખર્ચા

(4) જો સ્થિર ખર્ચમાં 10% વધારો થાય તો નવું સમતૂટ બિંદુ (એકમોમાં)

(5) વેચાણનાં એકમોમાં 25% વધારો થાય તો નવું સમતૂટ બિંદુ (એકમોમાં)

Q.10 સમજાવો.

(1) સંબંધિત પડતર

(2) વૈકલ્પિક પડતર

(3) ક્રમિક પડતર

(4) ચાવીરૂપ પરિબલ

(5) ડૂબેલી પડતર

(6) સમતૂટ બિંદુ